

**GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
NA LATA 2023 – 2025**

MIECHÓW

SPIS TREŚCI:

- I. WSTĘP
- II. PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU
- III. DIAGNOZA SYTUACJI DEMOGRAFICZNEJ I SPOŁECZNEJ
W GMINIE MIECHÓW
- IV. ORGANIZACJA WSPARCIA RODZINY
- V. ANALIZA SWOT wsparcia rodziny w Gminie Miechów
- VI. CEL GŁÓWNY I CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU
- VII. ADRESACI PROGRAMU
- VIII. PRZEWIDYWANE EFEKTY
- IX. REALIZATORZY I PARTNERZY PROGRAMU
- X. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU
- XI. MONITOROWANIE REALIZACJI PROGRAMU

I. WSTĘP.

Rodzina, jako pierwsze i najważniejsze środowisko wychowawcze dla dziecka powinna prawidłowo funkcjonować, aby umożliwić rozwój i kształtować jego poczucie własnej wartości, zaspakajać podstawowe potrzeby, a także dawać poczucie bezpieczeństwa i miłości.

Aby zawsze tak było, należy dołożyć wszelkich możliwych starań, by rodziny borykające się z różnorodnymi trudnościami, jak również rodziny dysfunkcyjne, uzyskały profesjonalną pomoc, dzięki której będą mogły w przyszłości samodzielnie i właściwie realizować swoje funkcje.

Powyższe jest możliwe tylko dzięki interdyscyplinarnym działaniom wszystkich instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny.

Przedstawiony, Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2023-2025 jest kontynuacją Programu realizowanego od 2017 roku. W Programie tym niezmiennie podkreśla się przede wszystkim potrzebę wspierania rodzin, które borykają się z trudnościami w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych względem małoletnich, ale także rodzin, a w szczególności rodziców, którzy wychowują dzieci z niepełnoprawnością lub nieuleczalną chorobą.

Działania obejmują także profilaktykę i edukację dzieci i młodzieży, mające na celu wyeliminowanie patologii i zapobiegnięcie ich demoralizacji.

II. PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU:

- 1) Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2022 poz. 447 t.j.);
- 2) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. 2021 poz. 2268 t.j.);
- 3) Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz.U. 2020 poz. 1329 t.j.);
- 4) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. 2021 r. poz. 1249 t.j.);
- 5) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. 2021 poz. 1119 t.j.);
- 6) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. 2020 poz. 2050 t.j.).

III. DIAGNOZA SYTUACJI DEMOGRAFICZNEJ I SPOŁECZNEJ W GMINIE MIECHÓW.

Gmina i miasto Miechów położone są w północnej części województwa małopolskiego, 40 km od Krakowa. Do gminy, oprócz miasta Miechów, należą 34 sołectwa: Biskupice, Bukowska Wola, Brzuchania, Celiny Przesławickie, Dziewięcioły, Falniów, Falniów - Wysiołek, Glinica, Jaksice, Kamieńczyce, Kalina – Lisiniec, Kalina Mała, Kalina – Rędziny, Komorów, Nasiechowice, Parkoszowice, Podleśna Wola, Podmiejska Wola, Pojałowice, Poradów, Przesławice, Pstroszyce Pierwsze, Pstroszyce Drugie, Siedliska, Sławice Szlacheckie, Strzeżów Pierwszy, Strzeżów Drugi, Szczepanowice, Widnica, Wielki Dół, Wymysłów, Zagorzyce, Zapustka i Zarogów. Według stanu na dzień 31 grudnia 2021 r. liczba ludności gminy i miasta Miechów wyniosła 19 147 tys. mieszkańców.¹

Stan ludności w Gminie i Mieście Miechów²

Stan ludności w 2021 r.	
Miasto	Gmina
11 156	7 991
19 147	

Gmina Miechów jest przede wszystkim terenem rozwoju gospodarki rolnej, samo miasto natomiast stanowi miejsce, w którym mieszczą się niezbędne instytucje użyteczności publicznej. W Miechowie dominują firmy i zakłady branży handlowej i gastronomicznej, a także przedsiębiorcy prowadzący działalność transportową i budowlaną.

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Miechowie na dzień 31 grudnia 2021 r. zarejestrowanych było 881 bezrobotnych z powiatu miechowskiego ogółem, w tym 200 osób z samego miasta Miechowa i 120 z gminy Miechów. Wśród wszystkich osób zarejestrowanych z gminy i miasta Miechów 163 było osobami długotrwale bezrobotnymi (tj. powyżej 12 msc.). Stopa bezrobocia w powiecie miechowskim na dzień 31.12.2021 r. wyniosła 5,3%.³

Z danych GOPS w Miechowie wynika, że rodziny z gminy Miechów zostały objęte świadczeniami przyznanymi w ramach zadań własnych i zadań zleconych

¹ Źródło: UGiM w Miechowie.

² Źródło: UGiM w Miechowie.

³ Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Miechowie.

(w tym świadczenia pieniężne i świadczenia niepieniężne). W latach 2019-2021 liczba rodzin korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej utrzymywała się na podobnym poziomie, aczkolwiek z tendencją wzrostową - dotyczy przyznania świadczeń pieniężnych. Jedynie liczba rodzin, którym udzielono pomocy w postaci pracy socjalnej, w analizowanych latach wyraźnie maleje, co może świadczyć o poprawie funkcjonowania osób/rodzin, w tym umiejętności samodzielnego radzenia sobie z ewentualnymi trudnościami, a także większej wiedzy, nt. dostępności do różnych instytucji świadczących adekwatne wsparcie i pomoc.

- Liczba rodzin objętych świadczeniami pomocy społecznej z GOPS w Miechowie.⁴

WYSZCZEGÓLNIENIE	2019		2020		2021	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych i zadań zleconych OGÓŁEM (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania)	<u>344</u>	729	<u>336</u>	702	<u>365</u>	684
tym:						
świadczenia pieniężne	240	457	258	575	264	541
świadczenia niepieniężne	195	478	188	426	190	371
Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej -OGÓŁEM	<u>246</u>	481	<u>106</u>	221	<u>93</u>	242

Źródło: Sprawozdania roczne MRPiPS-03 za lata 2019 – 2021

Główną przyczyną zwracania się o pomoc była i jest długotrwała lub ciężka choroba, a następnie niepełnosprawność i ubóstwo (kryterium dochodowe dla osoby w rodzinie poniżej 600zł, a dla osoby samotnie gospodarującej poniżej 776zł) – z niewielką tendencją spadkową, a także w dalszej kolejności: bezrobocie i bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego. W 2021 r. 28 rodzinom przyznano pomoc z uwagi na okoliczność klęski żywiołowej, co było związane z gradobiciem, do którego doszło w msc. czerwcu ub. roku. W związku ze zdarzeniem tut. Ośrodek przyznawał i wypłacał poszkodowanym

⁴ Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miechowie.

rodzinom/osobom także świadczenie pieniężne z uruchomionych przez Małopolski Urząd Wojewódzki w Krakowie środków na usuwanie skutków klęsk żywiołowych oraz z rezerwy celowej na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych.

Nadmienia się, iż w jednej rodzinie może występować jednocześnie kilka powodów uprawniających do korzystania z pomocy.

- Główne przyczyny, z powodu których osobom i rodzinom przyznano świadczenie⁵.

L.p.	POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	2019		2020		2021	
		LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINACH	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINACH	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINACH
1.	Długotrwała lub ciężka choroba	286	509	265	465	<u>281</u>	455
2.	Niepełnosprawność	175	294	160	266	<u>167</u>	258
3.	Ubóstwo	112	173	104	152	<u>93</u>	155
4.	Bezrobocie	86	218	96	231	<u>85</u>	201
5.	Bezradność w sprawach opiek.- wych. i prowadzeniu gosp. domow. - ogółem	105	237	87	199	<u>78</u>	165
	W tym: rodziny niepełne	34	92	26	71	20	60
	rodziny wielodzietne	7	38	6	34	5	26
6.	Alkoholizm	50	88	39	58	34	52
7.	Przemoc w rodzinie	33	104	24	97	31	115
8.	Potrzeba ochrony macierzyństwa	40	186	31	137	26	109
	W tym: wielodzietność	23	119	16	79	12	57
9.	Sytuacja kryzysowa	4	8	5	13	16	29
10.	Bezdomność	15	15	16	16	15	15
11.	Trudność w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	8	9	5	5	7	11

⁵ Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miechowie.

12.	Narkomania	1	1	1	1	0	0
13.	Sieroctwo	2	2	1	1	1	1
14.	Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy	0	0	0	0	0	0
15.	Zdarzenie losowe	3	4	0	0	0	0
16.	Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0	0	28	42

Źródło: Sprawozdania roczne MRPiPS-03 za lata 2019 - 2021

Ponadto, GOPS w Miechowie udzielał pomocy dzieciom i młodzieży w ramach wieloletniego Programu „Posiłek w szkole i w domu”. Na przestrzeni lat 2019-2021 spadła liczba dzieci objętych dożywianiem, tj. w 2019 r. - 151 dzieci, w 2020 r. - 123 dzieci, a w 2021 r. - 82 dzieci, co może wynikać z poprawy poziomu życia rodzin, związanej, m.in. z otrzymywaniem świadczeń wychowawczych przyznawanych na małoletnich.⁶

Rodziny spełniające kryteria dochodowe, w których dzieci są uczniami, mogą ubiegać się o przyznanie stypendium szkolnego o charakterze socjalnym. W 2019 r. liczba rodzin, którym przyznano ww. stypendium wyniosła 126, w tym 215 dzieci, w 2020 r. liczba rodzin wyniosła 113, w tym 179 dzieci, natomiast w 2021 r. liczba rodzin wyniosła 70, w tym 120 dzieci.⁷ Dość duży spadek liczby rodzin korzystających z niniejszego wsparcia również może świadczyć o poprawie sytuacji bytowej rodzin.

Osoby samotne i rodziny korzystają również z pomocy rzeczowej – GOPS w Miechowie, kolejny rok z rzędu, wydaje skierowania do otrzymania pomocy żywnościowej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020, współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Najbardziej Potrzebującym (FEAD). Dystrybucją żywności zajmuje się Caritas Kielecka ZPOL w Miechowie przy ul. Szpitalnej 1B.

Mimo różnorodnych form pomocy pieniężnej i niepieniężnej, w rodzinach występują dysfunkcje, m.in. trudności w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych względem małoletnich, przemoc czy alkoholizm, które w znacznym stopniu utrudniają normalne funkcjonowanie i rozwój dzieci. Powyższe może spowodować, iż pojawi się konieczność zapewnienia im bezpieczeństwa oraz stworzenia prawidłowych warunków do dalszego wzrastania poprzez umieszczenie w pieczy zastępczej.

⁶ Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miechowie.

⁷ Źródło: Samorządowy Zespół Edukacji w Miechowie.

Od wejścia w życie Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, 49 dzieci z terenu Gminy, Postanowieniem Sądu Rejonowego w Miechowie, zostało umieszczonych w pieczy zastępczej, w tym:

- 25 dzieci w rodzinach zastępczych (różnego typu),
- 24 dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Dotychczas, spośród dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, czworo powróciło do rodziny biologicznej, a dwoje zostało adoptowanych, siedmioro wychowanków w związku z osiągnięciem pełnoletności, zrezygnowało z dalszego pobytu w pieczy zastępczej, natomiast czterech wychowanków opuściło placówki opiekuńczo-wychowawcze w związku z usamodzielnieniem⁸.

IV. ORGANIZACJA WSPARCIA RODZINY.

Wprowadzona w życie Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na jednostki samorządu terytorialnego oraz na organy administracji rządowej obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych i dokonuje podziału zadań pomiędzy samorządami.

Jednostką odpowiedzialną za wspieranie rodziny w Gminie Miechów jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miechowie.

Wspieranie rodziny jest skierowane przede wszystkim do rodzin niewydolnych wychowawczo, dysfunkcyjnych, a jego celem jest zapewnienie odpowiednich warunków do rozwoju dzieci, kształtowanie prawidłowych wzorców wychowania i opieki nad nimi oraz zapobieganie umieszczenia ich w pieczy zastępczej.

Zgodnie z Zarządzeniem Nr 94/2011 Burmistrza Gminy i Miasta Miechów z dnia 27 kwietnia 2011 r. został powołany Zespół Interdyscyplinarnej ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Miechowie. W 2019 r. Procedurę „Niebieskie Karty” wszczęto w 33 rodzinach, w 2020 r. w 34 rodzinach, natomiast w 2021 r. w 30 rodzinach. Nadmieniam się, że działania w ramach Procedury „Niebieskie Karty” w niektórych rodzinach są prowadzone dłużej niż 1 rok.⁹

W strukturze tut. GOPS funkcjonuje także Punkt Informacyjny – Konsultacyjny dla Ofiar Przemocy w Rodzinie. W 2019 r. liczba osób objęta poradnictwem specjalistycznym, tj. porady prawne, wsparcie psychologiczne, poradnictwo dostosowane do sytuacji życiowej osób/rodzin, pomoc socjalna, wyniosła 42, w 2020 r. wyniosła 46, natomiast w 2021 r. wyniosła 34. Część osób skorzystała z pomocy kilkakrotnie, dlatego w poszczególnych latach łącznie udzielono porad: w 2019 r. - 104, w 2020 r. - 142 i w 2021 r. - 87 porad.¹⁰

⁸ Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miechowie.

⁹ Źródło: Zespół Interdyscyplinarnej ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Miechowie.

¹⁰ Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miechowie.

Osoby, które chcą skorzystać z poradnictwa specjalistycznego mogą udać się także, m.in. do Punktu Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Miechowie, który oferuje poradnictwo prawne, psychologiczne, pedagogiczne i rodzinne, celem niesienia pomocy osobom doznającym przemocy, poszkodowanym w wyniku zdarzeń losowych, a także znajdujących się w sytuacjach kryzysu.

- Dane liczbowe osób korzystających z pomocy w PIK-u w przeciągu ostatnich 3 lat obrazuje poniższa tabela¹¹:

2019	2020	2021
- liczba osób objęta poradnictwem specjalistycznym w PIK ogółem - 148 , w tym poradnictwo prawne – 101 (co najmniej jedna porada), poradnictwo psychologiczne – 28 , terapia rodzin – 19 rodzin (spotkania, co najmniej jeden raz).	- liczba osób objęta poradnictwem specjalistycznym w PIK ogółem - 82 , w tym poradnictwo prawne – 65 (co najmniej jedna porada), poradnictwo psychologiczne - 12 , terapia rodzin – 5 (spotkania, co najmniej jeden raz).	- liczba osób objęta poradnictwem specjalistycznym w PIK ogółem - 123 , w tym poradnictwo prawne – 105 (co najmniej jedna porada), poradnictwo psychologiczne – 8 , terapia rodzin – 10 rodzin (spotkania, co najmniej jeden raz).

Od 2021 r. w siedzibie tut. Ośrodka znajduje się Lokalny Punkt Pomocy Pokrzywdzonym Przystępstwem, gdzie osoby pokrzywdzone mogą również otrzymać pomoc prawną, pomoc psychologiczną, a także pomoc finansową.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miechowie realizuje projekty skierowane do osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Uczestnicy realizowanych, 3-letnich Projektów (obecnie pn. „Działamy“), mogą skorzystać m.in. z indywidualnych konsultacji z doradcą zawodowym, psychologiem, coachem, jak również podnieść swoje kwalifikacje zawodowe i społeczne, biorąc udział w szkoleniach i kursach zawodowych oraz adekwatnych warsztatach.

Należy również nadmienić, iż rodziny, w których jest troje lub więcej dzieci, mogą składać w Urzędzie Gminy i Miasta w Miechowie wniosek o wydanie Karty Dużej Rodziny, która uprawnia do korzystania ze zniżek u podmiotów m.in. z branży spożywczej, bankowej, rekreacyjnej (obiekty sportowe, muzea) czy też komunikacji publicznej. Karta wydawana jest bezpłatnie, bez względu na dochód rodziny.

- Karta Dużej Rodziny – dane liczbowe za 2021 r.

¹¹ Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Miechowie.

- Liczba złożonych wniosków – 55
- Liczba kart wydanych – 139 (w tym : dla dzieci – 79, dla rodziców – 60)
- Liczba kart wysłanych i dostarczonych do gminy – 143
- Liczba kart przyznanych tradycyjnych i elektronicznych - 271¹²

Pracownicy socjalni Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miechowie, zgodnie ze swoimi kompetencjami, podejmują działania, których celem jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych oraz wzmocnienie lub odzyskanie przez nich zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych.

Praca z rodziną zagrożoną kryzysem jest także jednym z priorytetowych zadań tut. Ośrodka. Pracownicy socjalni prowadzą monitoring sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez osobiste wizyty w miejscu zamieszkania rodzin. Ponadto, celem poprawy sytuacji małoletnich, ściśle współpracują z innymi instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny, tj. pracownikami oświaty, służby zdrowia, kuratorami, policją czy asystentem rodziny.

Zadania asystenta rodziny, który pracuje bezpośrednio z członkami rodziny, określa art. 15 Ustawy z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, do których należą w szczególności:

- 1) opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym;
- 2) opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;
- 3) udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- 4) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
- 5) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
- 6) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
- 7) wspieranie aktywności społecznej rodzin;
- 8) motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- 9) udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
- 10) motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;

¹² Źródło: Raport o stanie Gminy Miechów za 2021 r.

- 11) udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
- 12) podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- 13) prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
- 13a) realizacja zadań określonych w ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2020 r. poz. 1329);
- 14) prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
- 15) dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku;
- 16) monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
- 17) sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;
- 18) współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;
- 19) współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą, o których mowa w art. 9a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2021 r. poz. 1249), lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miechowie zatrudnia asystentów rodziny od 2012 r., koszty ich wynagrodzenia obecnie w całości finansowe są ze środków własnych.

- Dane liczbowe rodzin korzystających z pomocy asystenta rodziny w przeciągu ostatnich 3 lat obrazuje poniższa tabela¹³.

2019	2020	2021
<p>- liczba rodzin korzystających z pomocy asystenta rodziny – 26, w których liczba dzieci wyniosła – 46;</p> <p>- liczba rodzin zobowiązanych do współpracy z asystentem rodziny Postanowieniem Sądu Rejonowego w Miechowie – 10.</p>	<p>- liczba rodzin korzystających z pomocy asystenta rodziny – 19, w których liczba dzieci wyniosła – 36;</p> <p>- liczba rodzin zobowiązanych do współpracy z asystentem rodziny Postanowieniem Sądu Rejonowego w Miechowie – 10.</p>	<p>- liczba rodzin korzystających z pomocy asystenta rodziny – 25, w których liczba dzieci wyniosła – 40;</p> <p>- liczba rodzin zobowiązanych do współpracy z asystentem rodziny Postanowieniem Sądu Rejonowego w Miechowie – 11.</p>

Praca z rodzinami dysfunkcyjnymi jest procesem długotrwałym i złożonym.

¹³ Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miechowie.

Z ponad połową rodzin asystenci współpracują ponad 1 rok i dłużej. Efekty pracy są uzależnione od aktywności rodzin, ich zaangażowania oraz potrzeby zmiany sposobu życia. Objęcie rodziny pomocą w formie przydzielenia asystenta rodziny nie zawsze gwarantuje przywrócenie rodzinie zdolności do prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych względem dzieci. Niemniej jednak zatrudnieni asystenci rodzin dokładają wszelkich starań, aby jak najlepiej wypełniać swoje zadania i osiągać zaplanowane efekty pracy. Dlatego też systematycznie podnoszą swoje kwalifikacje zawodowe biorąc udział w adekwatnych konferencjach tematycznych, superwizjach i szkoleniach. W ostatnich latach uczestnictwo w tego typu formach kształcenia było w znacznym stopniu ograniczone z uwagi na ogłoszony stan epidemii w Polsce, wobec czego asystenci rodzin poszerzali swoje kompetencje głównie poprzez samokształcenie.

Od 1 stycznia 2017 roku, z dniem wejścia w życie Ustawy z dnia 04 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, poszerzył się obszar działań asystenta rodziny poprzez przypisanie mu funkcji koordynatora kompleksowego wsparcia - poradnictwa dla kobiet w ciąży i ich rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej, kobiet w sytuacji niepowodzeń położniczych oraz wsparcia rodzin dzieci, u których zdiagnozowano „ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą ich życiu, która powstała w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu”. Asystent rodziny koordynuje różnorodne usługi w zakresie poradnictwa specjalistycznego, umożliwiając przezwyciężenie trudności w pielęgnacji i wychowaniu dziecka, rehabilitację społeczną i zawodową, a także ułatwiając dostęp do wsparcia psychologicznego oraz pomocy prawnej w szczególności w zakresie praw rodzicielskich i uprawnień pracowniczych.

Niniejsza koordynacja podejmowana jest na wniosek osoby zainteresowanej tą formą pomocy. Dotychczas do GOPS w Miechowie wpłynął 1 wniosek o objęcie rodziny ww. koordynacją.

Rodzina przeżywająca trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych może otrzymać także stosowną pomoc w placówkach wsparcia dziennego.

W Miechowie aktualnie funkcjonują dwie placówki wsparcia dziennego: Świetlica prowadzona przez Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Kielecka Hufiec z siedzibą przy ul. Raławicka 2 w Miechowie, w formie łączonej (opiekuńczej i specjalistycznej) oraz Świetlica "Strefa Odkrywania Wiedzy" prowadzona przez Stowarzyszenie Rozwoju Społecznego DUCH z siedzibą na ul. Konopnickiej 21 w Miechowie, prowadzona także w formie łączonej (opiekuńczej, specjalistycznej i pracy podwórkowej).

Podstawowym celem ww. placówek jest podejmowanie działań o charakterze pomocowym w zapewnieniu wsparcia dla rodzin dysfunkcyjnych, a także opieka

i wychowanie, pomoc w nauce oraz organizacja czasu wolnego, w tym rozwijanie zainteresowań, uzdolnień i pasji uczestników.

W ramach działalności świetlic prowadzone są zajęcia socjoterapeutyczne, psychologiczne, korekcyjno-kompenasacyjne, dydaktyczno-wyrównawcze. Podczas cyklicznych zajęć świetlicowych odbywają się także zajęcia w sekcjach, m.in. plastycznej, artystycznej, informatycznej.

Ponadto, celem zapobiegania niedostosowaniu społecznemu dzieci i młodzieży, wszystkie szkoły podstawowe na terenie gminy i miasta Miechów prowadzą działania profilaktyczne i edukacyjne skierowane do uczniów. Tematyka przeprowadzonych pogadanek, warsztatów dotyczy przede wszystkim edukacji zdrowotnej, w tym profilaktyki uzależnień, promowania aktywnego spędzania czasu wolnego, zagadnień związanych z przemocą, zagrożeniami w Internecie, kształtowaniem właściwych postaw społecznych, wartości i norm, bezpieczeństwem w życiu codziennym. W ramach przeprowadzanych działań placówki współpracują z różnymi instytucjami, np. Komendą Powiatową Policji w Miechowie, Państwową Strażą Pożarną w Miechowie, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Miechowie.

Zgodnie z art. 191 ust. 9 i 10 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miechowie, partycypuje w kosztach utrzymania dziecka w pieczy zastępczej, tj.

- w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka, przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej, ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej;

- w przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej, ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 2) 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 3) 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Aktualnie z terenu gminy i miasta Miechów w pieczy zastępczej przebywa 30 dzieci. Ponoszone koszty z tego tytułu systematycznie rosną, co jest związane ze zwiększającym się udziałem procentowym gminy w niniejszych wydatkach, a także

corocznym wzrostem średniego miesięcznego kosztu utrzymania wychowanka w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

V. ANALIZA SWOT wsparcia rodziny w Gminie Miechów.

Analiza SWOT jest popularną techniką służącą do porządkowania i analizy informacji.

Analiza SWOT polega na podzieleniu zebranych informacji na cztery grupy (cztery kategorie czynników strategicznych):

- S** (*Strengths*) – mocne strony: wszystko to, co stanowi atut, przewagę, zaletę,
- W** (*Weaknesses*) – słabe strony: wszystko to, co stanowi słabość, barierę, wadę,
- O** (*Opportunities*) – szanse: wszystko to, co stwarza szansę korzystnej zmiany,
- T** (*Threats*) – zagrożenia: wszystko to, co stwarza niebezpieczeństwo zmiany niekorzystnej.

Analiza tych czynników pozwala na ocenę obecnej sytuacji rodziny i dziecka, a także całego systemu opieki, wskazując na obszary problemowe wymagające podjęcia konkretnych działań.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - baza instytucji działających na rzecz rodziny: GOPS (w tym Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Punkt Informacyjny -Konsultacyjny dla Ofiar Przemocy w Rodzinie), Policja, Sąd - kuratorzy, GKRPA, PPP, PCPR, Punkt Interwencji Kryzysowej, PZP, OREW, Poradnia Leczenia Uzależnień i Współzależnienia, Lokalny Punkt Pomocy Pokrzywdzonym Przepęstwem, Dzienny Oddział Psychiatryczny - Rehabilitacyjny w Miechowie, ŚDS, Dzienny Dom Seniora, Centrum Opiekuńczo - Mieszkalne w Strzeżowie II - infrastruktura oświatowa (żłobki, przedszkola, w tym przedszkole integracyjne, szkoły podstawowe, szkoły średnie, policealne, szkoła specjalna - SOSW w Zagorzycach), - placówki wsparcia dziennego: świetlice socjoterapeutyczne, - świetlice szkolne pełniące funkcję opiekuńczo – wychowawczą, - zajęcia dla dzieci i młodzieży 	<ul style="list-style-type: none"> - niewystarczająca liczba mieszkań socjalnych, komunalnych, - brak mieszkania wspomaganego (treningowego) dla wychowanków opuszczających pieczę zastępczą, - brak specjalistycznego leczenia dla dzieci (psychiatra dziecięcy, neurolog dziecięcy), - migracja członków rodziny w celach zarobkowych, - bierna postawa rodziców wobec problemów występujących w rodzinach, - bezrobocie, - wzrost kosztów utrzymania wynikający z wysokiej inflacji, a tym samym pogarszająca się sytuacja finansowa rodzin, - wyuczona bezradność i roszczeniowość rodzin/osób korzystających z pomocy społecznej, - brak chęci osób/rodzin do zmiany - poprawy swojej sytuacji życiowej.

<p>organizowane w świetlicach wiejskich w okresie letnim,</p> <ul style="list-style-type: none"> - baza rekreacyjno – sportowa służąca rodzinie: CKiS w Miechowie, w tym basen, place zabaw, boiska ORLIK, siłownie zewnętrzne, - dostęp do bezpłatnego specjalistycznego poradnictwa (prawnik, psycholog, terapia rodzin, mediacje), - finansowanie kosztów obiadów dla dzieci i młodzieży w stołówkach szkolnych, w związku z realizacją programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023, - wypłata świadczeń rodzinnych (zasiłki rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego), - realizacja Ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (wypłata świadczenia wychowawczego z Programu „Rodzina 500+”), - wypłata świadczenia „Dobry Start”, -udzielanie pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy i Miasta Miechów (stypendia szkolne), - dofinansowanie do letniego wypoczynku dla dzieci i młodzieży z Gminy i Miasta Miechów, - realizowanie projektów wspierania rodziny (np. Wyprawka dla nowych mieszkańców Gminy Miechów), w tym skierowanych do rodzin wielodzietnych (np. Karta Dużej Rodziny), a także projektów dla rodziców w zakresie wychowania dzieci i ich prawidłowego rozwoju (np. Szkoła dla Rodziców), - wsparcie asystenta rodziny zgodnie z Ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, a także Ustawą z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, - dostępność usług opiekuńczych i specjalistycznych dla osób i dzieci, - realizacja Programu „Korpus wsparcia seniora”, - dobre rozeznanie środowiska lokalnego przez pracowników służb pomocy 	
--	--

społecznej, policji, pracowników oświaty, - doświadczenie, wiedza i kwalifikacje pracowników działających na rzecz rodziny.	
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - współpraca rodzin dysfunkcyjnych z asystentem rodziny, - aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych, - wzrost świadomości znaczenia rodziny w życiu człowieka, - podnoszenie kwalifikacji zawodowych przez pracowników służb wspierających rodzinę, - wzmocnienie współpracy między instytucjami działającymi na rzecz rodziny, - możliwość pozyskania funduszy unijnych i realizacji rządowych programów. 	<ul style="list-style-type: none"> - przedkładanie pracy zawodowej nad relacje z członkami rodziny, dziećmi, - eurosieroctwo, - wzrost rodzin dysfunkcyjnych – niewystarczające kompetencje wychowawcze rodziców, - wzrost patologicznych zachowań wśród dzieci i młodzieży (przemoc, alkoholizm środki odurzające), a co za tym idzie demoralizacja małoletnich, - uzależnienie od Internetu dzieci i młodzieży (gry komputerowe), - rosnące zapotrzebowanie na udzielanie pomocy i wsparcia osobom starszym i niepełnosprawnym, w związku ze zjawiskiem starzenia się społeczeństwa.

VI. CEL GŁÓWNY I CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU.

Cel główny: Pomoc rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Cele szczegółowe:

- 1) Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodziny i dziecka.
- 2) Pomoc w rozwiązywaniu sytuacji trudnych w rodzinie, wymagających wsparcia i ingerencji instytucji działających na rzecz pomocy dziecku i rodzinie .
- 3) Zapobieganie niedostosowaniu społecznemu dzieci i młodzieży.

Założone cele Gminnego Programu Wspierania Rodziny będą realizowane przez następujące działania:

1) Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodziny i dziecka.

L.p.	Działanie	Wskaźnik realizacji	Termin	Realizatorzy
------	-----------	---------------------	--------	--------------

1	Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom tego wymagającym, w tym żyjącym w ubóstwie.	<ul style="list-style-type: none"> - liczba rodzin objętych świadczeniami GOPS, w tym z problemem ubóstwa; - liczba dzieci objętych pomocą w formie dożywiania, - liczba rodzin z dziećmi korzystających z pomocy żywnościowej (POPŻ); - liczba rodzin/dzieci, którym przyznano stypendium szkolne o charakterze socjalnym; 	2023-2025	GOPS, UGiM
2	Realizowanie projektów, celem aktywizacji społeczno – zawodowej członków rodziny.	- liczba osób/rodzin uczestniczących w projekcie.	2023-2025	GOPS
3	Realizowanie projektów wspierania rodziny.	- liczba osób/rodzin objęta projektem.	2023-2025	UGiM

2) Pomoc w rozwiązywaniu sytuacji trudnych w rodzinie, wymagających wsparcia i ingerencji instytucji działających na rzecz pomocy dziecku i rodzinie .

1	Poradnictwo specjalistyczne dla rodziców, terapia psychologiczna – pedagogiczna dla dzieci, poradnictwo prawne.	- liczba osób/dzieci objętych poradnictwem specjalistycznym, terapią psychologiczno–pedagogiczną, terapią rodzin.	2023-2025	GOPS, PPP, PCPR
2	Kierowanie osób nadużywających alkoholu do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	- liczba złożonych wniosków.	2023-2025	GOPS, Policja, Sąd-kuratorzy

	w Miechowie.			
3	Zapewnienie pomocy osobom doznającym przemocy – Procedura „Niebieskie Karty”.	- liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty”.	2023-2025	GOPS, Policja, oświata, służba zdrowia, GKRPA
4	Przydzielanie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej asystenta rodziny.	- liczba rodzin, objętych pomocą w formie przydzielenie asystenta rodziny.	2023-2025	GOPS
5	Wsparcie asystenta rodziny w ramach realizacji Ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”	- liczba rodzin objęta koordynacją asystenta rodziny.	2023-2025	GOPS

3) Zapobieganie niedostosowaniu społecznemu dzieci i młodzieży.

1	Udział dzieci w zajęciach organizowanych przez placówki wsparcia dziennego.	- liczba dzieci uczestniczących w zajęciach w placówkach wsparcia dziennego.	2023-2025	placówki wsparcia dziennego
2	Prowadzenie działalności profilaktycznej i edukacyjnej przez placówki oświatowe.	- liczba przeprowadzonych pogadanek, prelekcji, akcji profilaktycznych.	2023-2025	szkoły podstawowe

VII. ADRESACI PROGRAMU.

Adresatami Gminnego Programu Wspierania Rodziny są:

- 1) Rodziny żyjące w ubóstwie, wymagające wsparcia finansowego i rzeczowego.

- 2) Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.
- 3) Rodziny, które wychowują dziecko, u którego zdiagnozowano ciężkie lub nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.
- 4) Rodziny dysfunkcyjne, dotknięte przemocą, problemem uzależnień.
- 5) Dzieci i młodzież zagrożona niedostosowaniem społecznym.

VIII. PRZEWIDYWANE EFEKTY.

W wyniku przeprowadzonych działań przewidywane jest osiągnięcie następujących efektów:

- Poprawa sytuacji bytowej rodzin.
- Zwiększenie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych oraz aktywizacja społeczno-zawodowa rodziców.
- Ułatwienie funkcjonowania rodzinie wychowującej niepełnosprawne lub nieuleczalnie chore dziecko.
- Poprawa bezpieczeństwa dziecka i rodziny.
- Zapobieganie niedostosowaniu społecznemu dzieci i młodzieży.

IX. REALIZATORZY I PARTNERZY PROGRAMU.

Realizacją Gminnego Programu Wspierania Rodziny winny zajmować się instytucje i organizacje, które w ramach swoich kompetencji wykonują zadania na rzecz pomocy dziecku i rodzinie - zadania wspierania rodziny, tj.:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miechowie (w tym: Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie) ;
- Urząd Gminy i Miasta w Miechowie (w tym: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych);
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Miechowie (w tym: Punkt Interwencji Kryzysowej) ;
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Miechowie;
- Komenda Powiatowa Policji w Miechowie;
- Prokuratura Rejonowa w Miechowie;
- Sąd Rejonowy w Miechowie, w tym Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej;
- Powiatowy Urząd Pracy w Miechowie;

- placówki oświatowe;
- placówki wsparcia dziennego;
- placówki służby zdrowia, w tym prowadzące działalność terapeutyczną (m.in. Ośrodki Zdrowia, Szpital św. Anny w Miechowie, Dzienny Odział Psychiatryczny Rehabilitacyjny w Miechowie, Poradnia Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia);
- Kościół;
- organizacje pozarządowe.

X. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU.

Źródła finansowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2023-2025:

1. Środki finansowe z budżetu samorządu.
2. Dotacje z budżetu państwa.
3. Europejskie środki finansowe.

Środki finansowe na realizację poszczególnych działań będą uwzględniane cyklicznie w rocznych planach finansowych.

XI. MONITOROWANIE REALIZACJI PROGRAMU.

Monitorowanie Gminnego Programu Wspierania Rodziny w latach 2023-2025 odbywać się będzie na podstawie sprawozdania przedkładanego przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miechowie Burmistrzowi Gminy i Miasta Miechów w terminie do dnia 31 marca każdego roku. Sprawozdanie natomiast będzie przygotowywane na podstawie informacji i danych pozyskanych od realizatorów Programu, co umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, a w razie konieczności, na podjęcie działań korygujących.

Dodatkowo, sporządzane będą również sprawozdania rzeczowo-finansowe z zakresu wspierania rodziny, które przekazane zostaną wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.